

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

**Očitovanje na prijedloge i primjedbe dostavljene u sklopu
savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o
Nacrtu Odluke o nalogima za plaćanje**

Svibanj 2016.

Hrvatska narodna banka provela je na svojim internetskim stranicama, u razdoblju od 22. veljače do 22. ožujka 2016., savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u vezi s Nacrtom Odluke o nalogima za plaćanje (u nastavku teksta: Nacrt Odluke).

Zainteresirani sudionici pozvani su da na adresu elektroničke pošte zpp@hnb.hr, u propisanom razdoblju trajanja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, dostave komentare, prijedloge ili pitanja u vezi s predloženim Nacrtom Odluke.

Tijekom provođenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću Hrvatska narodna banka zaprimila je prijedloge od pružatelja platnih usluga (banaka).

Zaprimljeni prijedlozi i stajališta Hrvatske narodne banke navedeni su u nastavku teksta.

I. Prijedlozi i stajališta u vezi s Nacrtom Odluke

1.a Prijedlozi odredbi upućenih na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 1. stavak 1.

(1) Ovom Odlukom propisuju se osnovni elementi i način popunjavanja naloga za plaćanje za izvršenje nacionalnih platnih transakcija u kunama i u eurima preko transakcijskih računa.

1.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predlaže se donošenje nove, zasebne odluke kojom će se propisati osnovni elementi i način popunjavanja naloga za plaćanje za prekogranične i međunarodne platne transakcije.

1.c Očitovanje

Prijedlog nije prihvaćen.

S obzirom na postojeću bankarsku praksu i načine podnošenja naloga za plaćanje te standarde i infrastrukturu za izvršenje platnih transakcija, cijenimo da nije potrebno dodatno propisivati način popunjavanja naloga za plaćanje za izvršenje međunarodnih i prekograničnih platnih transakcija.

S tim u vezi, ne nalazimo potrebu ni osnovu za dodatno propisivanje elemenata naloga za plaćanje za prekogranične i međunarodne platne transakcije uzimajući pritom u obzir odredbe Zakona o platnom prometu kojima se propisuju informacije za prekogranične i međunarodne platne transakcije koje platitelj mora dati svom pružatelju platnih usluga za njihovo valjano izvršenje, kao i informacije koje pružatelj platnih usluga daje platitelju odnosno primatelju plaćanja nakon njihova izvršenja.

2.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 1. stavak 3.

(3) Platne transakcije iz stavka 1. ovog članka jesu platne transakcije prijenosa novčanih sredstava koje je inicirao platitelj.

2.b Prijedlog zainteresirane javnosti

1. Predlaže se da se jasnije definira na koje se naloge za plaćanje Nacrt Odluke odnosi, kako ne bi bilo dvojbe koji su podaci obvezni. S tim u vezi, predloženo je da se u članku 1. stavku 3. Nacrta Odluke jasno navede da se Nacrt Odluke odnosi samo na naloge za prijenos, a da uplate, isplate i izravna terećenja nisu predmet ove Odluke. Ako nalozi za uplatu, isplatu, izravna terećenja i prijenos u valutama različitim od eura i kuna nisu predmet ove Odluke, postavljeno je pitanje hoće li i kojim aktom biti propisan sadržaj tih naloga.

2. Postavljeno je pitanje kojim će propisom u budućnosti biti regulirane gotovinske transakcije budući da se člankom 1. stavkom 3. Nacrta Odluke o nalogima za plaćanje isključuju gotovinske transakcije koje su obuhvaćene postojecom Odlukom o nalogima za plaćanje ("Narodne novine", br. 3/2011.).

2.c Očitovanje

1. Prijedlog je prihvaćen djelomično.

Zakon o platnom prometu pod platnim transakcijama podrazumijeva i prijenos novčanih sredstava. Navedeno uključuje platnu transakciju prijenosa novčanih sredstava s jednoga transakcijskog računa na drugi transakcijski račun kada platitelj ima transakcijski račun i daje nalog za plaćanje s tog računa, ali i platnu transakciju koja se uobičajeno izvršava kao jednokratna platna transakcija, a predstavlja prijenos novčanih sredstava na transakcijski račun po nalogu platitelja koji daje nalog za plaćanje, ali nema transakcijski račun. Radi potpunog razumijevanja na koje se platne transakcije prijenosa novčanih sredstava koje je inicirao platitelj odnosi Odluka, prijedlog je djelomično prihvaćen te se u Nacrtu Odluke jasno navodi da se odredbe odnose na platne transakcije prijenosa novčanih sredstava koje je inicirao platitelj kao transakcije kreditnog transfera uključujući jednokratne platne transakcije.

2. Prijedlog nije prihvaćen.

S obzirom na to da se postojeći način podmirenja obveza građana po komunalnim naknadama i druga slična plaćanja (pri čemu se obveze podmiruju preko pružatelja platnih usluga u gotovom novcu) definiraju kao jednokratne platne transakcije koje su kao takve obuhvaćene odredbama Odluke, mišljenja smo da nema potrebe za dodatnim reguliranjem takvih platnih transakcija.

Platne transakcije uplata i isplata s računa definirane su Zakonom o platnom prometu te smatramo da ih nema potrebe posebno regulirati budući da sama banka može prema vlastitim potrebama kreirati svoj nalog za takve platne transakcije.

3.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 2. stavak 2.

(2) Nalog za plaćanje mora najmanje sadržavati popunjene elemente iz točaka 1., 4., 5. i 6. stavka 1. ovog članka.

3.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da, ako Nacrt Odluke pokriva samo naloge za prijenos, tada bi kao obvezan podatak trebao biti Naziv platitelja i IBAN platitelja, što je potrebno navesti u članku 2. stavku 2. Nacrta Odluke. Ako se Nacrt Odluke odnosi i na uplate i isplate, predloženo je da Naziv primatelja ne može biti obvezan podatak.

3.c Očitovanje

Prijedlog nije prihvaćen.

Navedeno je uređeno u sadržaju Nacrta Odluke. Naime, člankom 2. stavkom 2. propisani su obvezni elementi za platne transakcije prijenosa novčanih sredstava kod kojeg platitelj nema račun za plaćanje (npr. za plaćanje koje se obavlja u gotovom novcu kao jednokratna platna transakcija), a stavkom 3. propisuje se da je broj računa obvezni element kod platne transakcije prijenosa novčanih sredstava s jednog računa na drugi račun.

4.a Prijedlog odredbi upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 2. stavak 3.

(3) Nalog za plaćanje kojim se traži izvršenje platne transakcije prijenosa novčanih sredstava s jednoga transakcijskog računa na drugi, osim elemenata iz stavka 2. ovog članka, mora sadržavati i popunjen element iz stavka 1. točke 2. ovog članka.

4.b Prijedlozi zainteresirane javnosti

Predloženo je brisanje članka 2. stavka 3. s obzirom na to da se Nacrt Odluke odnosi samo na naloge za prijenos.

4.c Očitovanje

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje navedenog prijedloga sadržano je u prethodnom odgovoru pod rednim brojem 3.c ovog očitovanja.

5.a Prijedlog odredbe upućen na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 2. stavak 5.

(5) Pružatelj platnih usluga koji je zaprimio nalog za plaćanje dužan je pružatelju platnih usluga kod kojega se vodi račun primatelja plaćanja prenijeti sve popunjene osnovne elemente naloga za plaćanje iz stavka 1. ovog članka, osim elementa iz točke 10.

5.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Predloženo je da Poziv na broj primatelja za izvršenje nacionalnih transakcija u eurima ne bi trebao biti osnovni element naloga za plaćanje čije je popunjavanje pružatelj platnih usluga dužan omogućiti korisniku te prenijeti pružatelju platnih usluga primatelju plaćanja.

5.c Očitovanje

Prijedlog nije prihvaćen.

Poziv na broj primatelja i u važećoj je Odluci o nalogima za plaćanje bio propisan kao element naloga za plaćanje i za plaćanja u eurima.

Poziv na broj platitelja/primatelja zbog svoje je dugogodišnje uporabe postao standard za izvršenje platnih transakcija, koji korisnicima omogućuje automatiziranu obradu podataka i povezivanje vlastitoga knjigovodstva s izvršenim plaćanjima. Zbog tog se razloga ocjenjuje potrebnim zadržati element i Poziv na broj primatelja kao općeprihvaćeni standard u platnom prometu Republike Hrvatske.

6.a Prijedlozi odredbi upućenih na savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Članak 2.

(1) Nalog za plaćanje sadržava sljedeće osnovne elemente:

- 1) Naziv (ime) platitelja
- 2) Broj računa platitelja
- 3) Naziv (ime) primatelja plaćanja
- 4) Broj računa primatelja plaćanja
- 5) Oznaku valute
- 6) Iznos
- 7) Opis plaćanja
- 8) Poziv na broj platitelja
- 9) Poziv na broj primatelja
- 10) Datum izvršenja
- 11) Šifru namjene plaćanja.

(2) Nalog za plaćanje mora najmanje sadržavati popunjene elemente iz točaka 1., 4., 5. i 6. stavka 1. ovog članka.

(3) Nalog za plaćanje kojim se traži izvršenje platne transakcije prijenosa novčanih sredstava s jednoga transakcijskog računa na drugi, osim elementa iz stavka 2. ovog članka, mora sadržavati i popunjen element iz stavka 1. točke 2. ovog članka.

(4) Osim osnovnih elemenata iz stavaka 2. i 3. ovog članka, pružatelj platnih usluga dužan je svojem korisniku platnih usluga omogućiti popunjavanje i svih ostalih osnovnih elemenata naloga za plaćanje iz stavka 1. ovog članka.

(5) Pružatelj platnih usluga koji je zaprimio nalog za plaćanje dužan je pružatelju platnih usluga kod kojega se vodi račun primatelja plaćanja prenijeti sve popunjene osnovne elemente naloga za plaćanje iz stavka 1. ovog članka, osim elemenata iz točke 10.

6.b Prijedlog zainteresirane javnosti

Budući da pravila koja reguliraju SEPA naloge propisuju obveznost određenih podataka koji Nacrtom Odluke nisu određeni kao obvezni, predloženo je da se Nacrtom Odluke obveznim elementima propišu i "Svrha plaćanja" i element "Poziv na broj primatelja", koji je standardiziran na razini nacionalne zajednice.

6.c Očitovanje

Prijedlog je prihvaćen djelomično.

Prijedlog je djelomično prihvaćen tako što su pružatelji platnih usluga obvezni korisnicima pružiti mogućnost popunjavanja navedenih elemenata na nalogu za plaćanje te, ako ih korisnik platnih usluga popuni, onda ih je pružatelj platnih usluga platitelja dužan prenijeti pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja, a koji je onda u obvezi o takvim elementima informirati primatelja plaćanja.